

ERÚ vydal metodiku cenové regulace pro období 2026–2030

Stanislav Trávníček

Energetický regulační úřad

Energetický regulační úřad (ERÚ) na konci února zveřejnil Metodiku cenové regulace pro VI. regulační období. Jedná se o soubor závazných pravidel, kterými regulátor nastavuje rámec pro finanční výnosy a podmínky pro hospodaření všech regulovaných subjektů v energetice – provozovatele distribučních soustav, přenosové a přepravní soustavy, pro operátora trhu, elektroenergetické datové centrum, povinně vykupující obchodníky a dodavatele poslední instance.

Povinnost vytvářet metodiku ukládá ERÚ energetický zákon a její tvorba je dlouhodobým a komplexním procesem. Podklady a analýzy začal regulátor připravovat již v roce 2023, tedy s tříletým předstihem před samotnou účinností dokumentu. Pracoval přitom s obrovským množstvím vstupních informací a dat, včetně dat citlivých, a zapojil několik pracovních skupin, v nichž figurovali jak regulované subjekty, tak zástupci odběratelů. Před zveřejněním metodiky ERÚ uspořádal takřka půlroční veřejný konzultační proces, ve kterém řešil 261 připomínek od 28 subjektů, zástupců odběratelů i regulovaných společností. Konzultační proces zahrnoval také veřejné projednání připomínek před konečnou fází jejich vypořádání.

Základní východiska

Zásadní vliv na konečnou podobu metodiky cenové regulace má zrychlující se transformace energetiky a související nutné investice do soustav na všech úrovních, od distribuce po přepravní a přenosovou soustavu. Potřebu změn, které probíhají dlouhodobě, urychluje aktuální geopolitická situace. Ta se projevuje v potřebě posilování bezpečnosti a spolehlivosti dodávek.

Transformace energetiky, která postupně mění zdrojovou základnu, vyžaduje nejen navýšení připojovacích kapacit, ale má vliv také na chod soustav a jejich řízení. Vyrůstá význam flexibility, sítě se musí vypořádat se stále většími výkyvy ve výrobě energie. Důležitým faktorem je digitalizace energetiky, ruku v ruce jde i požadavek na zajištění kybernetické bezpečnosti.

Podstatný vliv má dekarbonizace, a to nejen v oblasti elektroenergetiky, ale i v plynárenství, kde je plánován postupný přechod na nízkoemisní plyny. Navíc je nutné počítat s kapacitami, které si vyžádá transformace teplárenství, a větší úlohu má mít plyn také při výrobě elektřiny.

Nová metodika regulace je flexibilní, umožňuje pružné reakce nejen na měnící se ekonomické podmínky, ale rovněž na případné změny v energetických prioritách státu a EU. **Pokud nebude nutné realizovat některé investice, například vzhledem k revizím Green Deal, nevstoupí tyto prostředky do regulace, a tedy ani do nákladů hrazených zákazníky.**

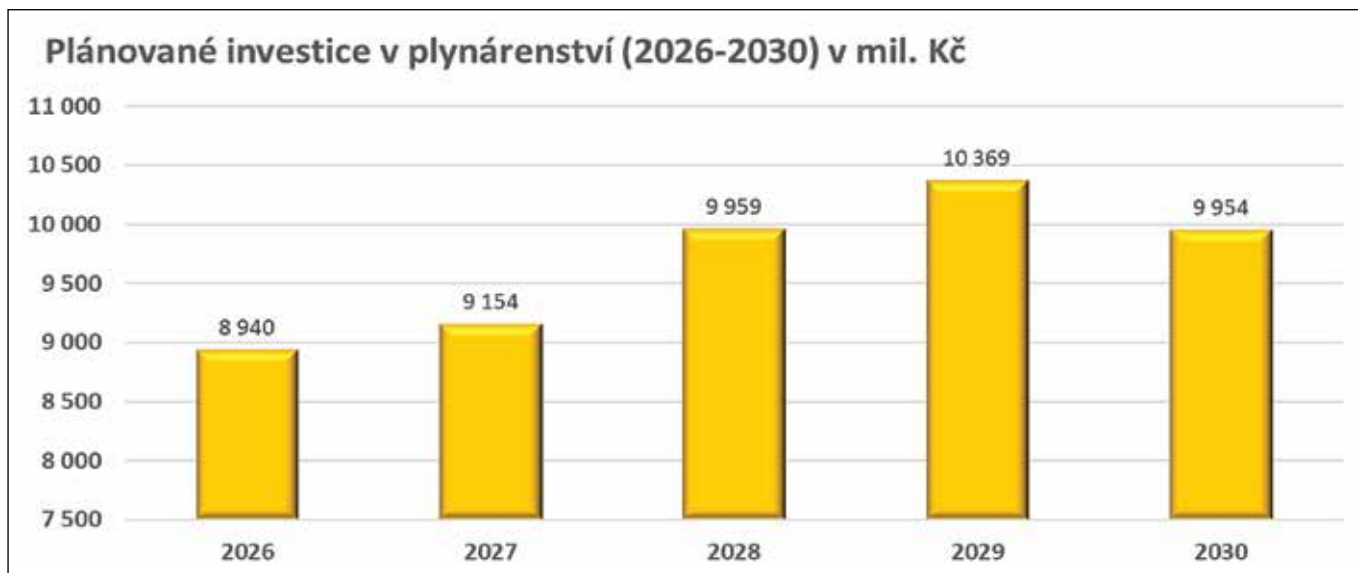
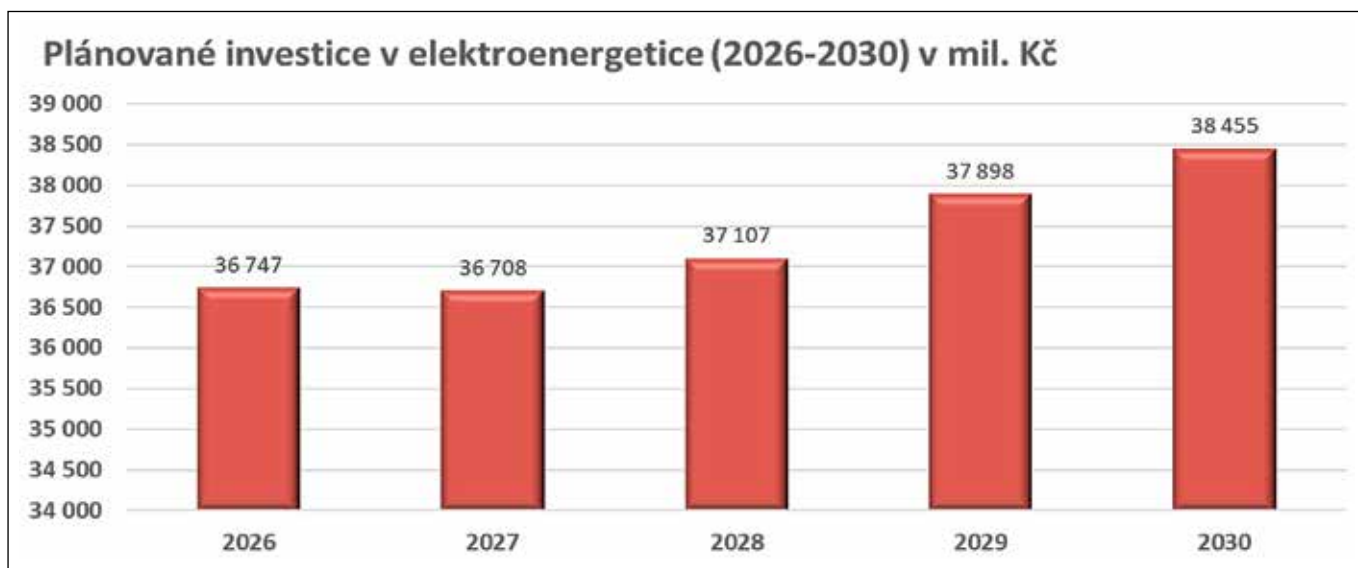
Motivace a cílené investice

Transformace energetiky předznamenává potřebu rekordních investic do soustav. Provozovatel elektrické přenosové soustavy ČEPS plánuje v letech 2026–2030 investice přes 35,5 mld. Kč, nejvíce ve své historii. A významné investice do modernizace a rozšíření sítí chystají rovněž nejvýznamnější provozovatelé distribučních soustav v elektroenergetice, tedy ČEZ Distribuce, E.G.D a PREdistribuce, v souhrnném objemu 151,4 mld. Kč. V plynárenství pak nejvyšší investice plánuje distribuční společnost GasNet, a to ve výši 35 mld. Kč.

Shrnuto a potvrzeno, investice do soustav se během probíhajícího desetiletí bezmála zdvojnásobí. Z pohledu účetnictví regulovaných společností to znamená, že musejí investovat výrazně nad odpisy, za pomoci bankovního financování. A regulace pro takový postup musí (ze zákona) vytvořit odpovídající podmínky.

Jeden ze základních parametrů metodiky cenové regulace, míra výnosnosti v podobě váženého průměrného nákladu kapitálu (WACC), je stanoven na 6,9 % pro elektroenergetiku i plynárenství. Oproti minulému regulačnímu období tak základní sazba roste pouze o tři desetiny procentního bodu, a to přesto, že v uplynulých letech došlo k významnému nárůstu ceny vlastního i cizího kapitálu – nejen v důsledku vysoké inflace, ale také kvůli rostoucí míře rizika v odvětví energetiky.

Inovativním prvkem pro VI. regulační období je zavedení motivační regulace v podobě bonusového WACC, a to

v rozmezí od 0 % až do 1,5%. Bonusový WACC je podmíněnou složkou, která zaručuje nejen potřebnou výši investic, ale umožní také jejich konkrétní nasměrování. Nastavené klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) se opírají o zvyšování dostupnosti připojení pro nové výrobce i odběratele, o posilování spolehlivosti dodávek, investice do digitalizace a automatizace nebo do snižování technických ztrát v sítích. Cílem je zajistit, aby sítě byly schopné dostát požadavkům zákazníků, zároveň KPI míří i na budoucí efektivitu a úspory při provozování sítí.

V případě plynárenství je kladen velký důraz na celkovou transformaci odvětví a využívání nových energetických médií. Proto je pro provozovatele distribučních soustav jedním ze stanovených KPI poměr mezi investicemi do technologií zajišťujících distribuci nízkouhlíkových a obnovitelných plynů a celkovými investicemi. Provozovatel přepravní soustavy je dále motivován například k tomu, aby investoval do zajištění možnosti přepravy směsi vodíku se zemním plynem.

Do motivačního schématu v plynárenství zahrnul ERÚ rovněž motivaci k provozování aktiv i po skončení jejich

ekonomické životnosti v případech, kdy je jejich další provoz bezpečný a účelný. Cílem je podpora ekonomické efektivnosti při rozhodování regulovaných subjektů mezi možnou investicí do obnovy majetku s dlouhou dobou životnosti a zvýšenými náklady na údržbu stávajících zařízení. Dlouhodobým a účelným investicím nahrává i skutečnost, že náklady se neuznávají automaticky ihned, ale jejich „proplácení“ se rozprostírá v čase.

Reakce na změny v přepravě plynu

V případě plynárenství se ERÚ musel vypořádat se zásadními změnami v tocích plynu. Tuzemská přepravní soustava byla historicky dimenzována pro potřebu mezinárodního tranzitu, který většinou přispíval k financování jejího provozu. Krátce po vypuknutí války na Ukrajině však mezinárodní tranzit plynu přes naše území klesl téměř na nulu.

ERÚ reagoval zásadní úpravou regulačního rámce, která míří na ochranu domácích odběratelů. V první řadě zavedl koeficient redukce celkových výnosů, což přispívá k omezení dopadů do regulovaných cen. Zároveň ERÚ

uplatnil jednotný výnosový strop pro domácí přepravu i mezinárodní tranzit. Jakýkoliv budoucí výdělek z mezinárodního tranzitu tak bude mít přímý dopad na snížení poplatků za přepravu plynu pro domácí zákazníky. Pozitivní dopad mohou mít i případné výnosy z arbitráží, které provozovatel přepravní soustavy vede především s Gazpromem.

Změny v regulovaných cenách

Dosud jsme se soustředili především na investice a náklady na straně provozovatelů soustav. Jak se ale nová metodika cenové regulace odrazí v regulovaných cenách a platbách odběratelů? Podle odhadů ERÚ by v následujících pěti letech měly regulované složky cen elektřiny a plynu růst v jednotkách procent – přibližně na úrovni inflace nebo o jeden až dva procentní body nad ní. Samozřejmě za předpokladu, že se radikálně nezmění situace na velkoobchodním trhu s elektřinou a plynem, protože i ceny komodit významně ovlivňují výši regulovaných cen (elektřina a plyn jsou využívány na vlastní provoz soustav).

V zájmu omezení dopadů do regulovaných cen upravil ERÚ také pravidla, díky kterým mohou regulované společnosti efektivněji čerpat dotace a promítnout je do svého hospodaření. O vypsání dotačních titulů ERÚ sice nerozhoduje, nicméně zapojení dotačních prostředků podporuje a je připraven participovat na jejich aktivním, a hlavně mnohem širším zapojení do rozvoje sítí.

Dopady transformace energetiky na odběratele určitě nechci bagatelizovat. Nicméně podíváme-li se na rychle rostoucí objem potřebných investic a přihlídneme-li k vysoké inflaci z minulých let, která ovlivňuje současnou i budoucí cenovou hladinu, je výsledná podoba metodiky cenové regulace vyváženým kompromisem. Citlivě vyvažuje protichůdné zájmy jednotlivých účastníků trhu s cílem zajistit bezpečné a spolehlivé dodávky energie za přiměřenou cenu.

Samotnou metodiku, která má 222 stran, lze nalézt na našich internetových stránkách pod odkazem:

<https://eru.gov.cz/metodika-cenove-regulace-pro-regulacni-obdobi-2026-2030>.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.

vystudoval inženýrské a doktorské studium na ČVUT v Praze na Fakultě elektrotechnické se zaměřením na ekonomiku a řízení energetiky. Energetikou se pracovně zabývá od roku 1998. V letech 2004 až 2012 působil jako ředitel Odboru elektroenergetiky ERÚ, v letech 2019–2024 byl předsedou Rady ERÚ. V minulosti se podílel na modelování a designu různých aspektů trhu s elektřinou a zabýval se strategickým poradenstvím pro energetické společnosti v ČR a ve střední a východní Evropě. V prosinci 2024 byl jmenován členem Rady ERÚ na další pětileté období.